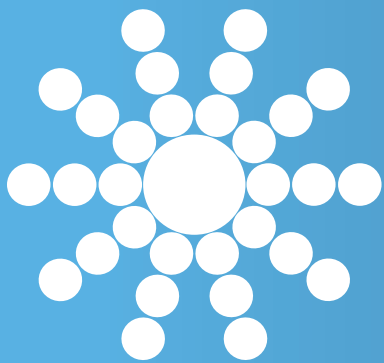

ЗЕЛС ZELS

ГЛАСИЛО | NEWSLETTER

Јануари-Февруари /
January-February
2015

ГЛАСИЛО

ЗАЕДНИЦА НА
ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

NEWSLETTER

ASSOCIATION
OF THE UNITS
OF LOCAL SELF -
GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF
MACEDONIA

ПРЕТСЕДАТЕЛИТЕ НА ОПШТИНСКИТЕ СОВЕТИ ДИСКУТИРАА ЗА
НОВИОТ ПРОЕКТ НАМЕНЕТ ЗА СОВЕТНИЦИТЕ
PRESIDENTS OF MUNICIPAL COUNCILS DISCUSSED THE NEW
PROJECT INTENDED FOR COUNCILLORS

ФИНАЛНИ ПОСЕТИ ВО ТРИ ОПШТИНИ ЗА ВЕРИФИКУВАЊЕ
ЗА БФЦ СЕРТИФИКАТОТ
FINAL VISITS TO THREE MUNICIPALITIES FOR BFC
VERIFICATION

Почитувани,

Прво сакам да и честитам на општина Штип, која на почетокот на оваа година се стекна со регионалниот сертификат за поволно деловно опкружување во Југоисточна Европа (БФЦ СЕЕ). Таа е третата општина во нашата земја, која успеа да ги исполни сите барања утврдени во Програмата. Минувајќи низ процесот на сертификација, општината се стекна со големи сознанија за тоа што сè и е потребно на една локална власт за да може да биде конкурентна и привлечна дестинација за инвеститорите. Потврда за тоа дојде и од страна на угледниот Financial Times, кој го рангира Штип на шестото место на микро-градови според развојните стратегии за инвестирање во Европа и на прво место во категоријата микро-региони до 100.000 жители, во поглед на цената на трошоците за водење на бизнис. Во текот на месец февруари, три регионални верификациони комисии ги посетија трите единици на локална власт: Богданци, Гази Баба и градот Скопје, кои се пријавија во втората фаза за стекнување на овој сертификат, па се очекуваме дека наскоро и тие ќе го добијат регионалниот печат за пријателски ориентирани општини кон бизнис заедницата.

Комитетот на советите при ЗЕЛС ја одржа шестата седница на која започна со активностите за усогласување со измените во Статутот на Заедницата, што ги иницираше, со цел обезбедување на поактивно вклучување на советниците во работењето и одлучувањето во сите органи на Заедницата. Од своите редови за член на Надзорниот одбор го избраа Ранко Давитков, претседател на советот на општина Пробиштип. На седницата беше избран и втор потпретседател на ова тело: Максим Димитриевски, претседател на Совет на Општина Куманово. Повеќе од педесетина претседатели на совети на единиците на локалната самоуправа, учествуваа на тридневна работилница на која се запознаа со новиот Проект „Зајакнување на општинските совети“ што го спроведува Програмата за развој на Обединетите нации во Македонија – УНДП, а поддржан од Швајцарската агенција за развој и соработка (СДЦ).

Во овој период членовите на Управниот орган на Мрежата на финансиски работници при ЗЕЛС, одржаа состанок на кој беа дискутирани предизвиците на финансиските работници во општините, поврзани со потребата од воспоставување на квалитетна комуникација и соработка со Секторот Трезор, во Министерството за финансии. Работната група формирана за утврдување на нова методологија за процена на пазарната вредност на недвижен имот одржа состанок заедно со претставници од релевантни институции со кои се дискутираше и се дефинираа предлозите за новата Методологија за процена на пазарната вредност на недвижен имот. Состанок одржа и Работната група за утврдување на предлог за ревалоризација на вредноста на основата за утврдување на данокот на имот, каде беше утврдено до отпочнување на функционирањето на системот за масовна проценка, ревалоризацијата на вредноста на основата за утврдување на данок на имот да се врши на веќе предложениот модел, преку усогласување со Законот за даноците на имот и користење на коефициент (пондер) за соодветните зони. Во текот на овие два месеца ЗЕЛС одржани и други активности за кои можете да се информирате подетално на следните страници од ова Гласило на ЗЕЛС.

Со почит,

Душица Перишиќ
Извршен директор на ЗЕЛС

Dear readers,

Let me first congratulate to the Municipality of Stip on obtaining at the onset of this year the regional Business-Friendly Certificate South East Europe (BFC SEE). It is the third municipality of our country which succeeded in fulfilling all the requirements determined in the Programme. Throughout the certification process, the municipality gained extensive information about what is required for a local government to be a competitive and attractive destination for the investors. This was also confirmed by the prominent Financial Times, where Stip is ranked sixth among micro cities according to investment development strategies in Europe, and first in the category of micro regions with a population up to 100. 000 inhabitants, as far as costs of running a business are concerned. In the course of February three regional verification committees paid a visit to three local self-government units: Bogdanci, Gazi Baba and the City of Skopje, which applied for the second phase of obtaining this certificate. Hereby, we expect that they will soon be awarded the regional seal for business-friendly oriented municipalities.

The Committee of Councils of ZELS held the sixth session and began its activities on alignment of the amendments to the Statute of the Association, as initiated to provide a more active inclusion of councillors in the work and decision-making process of all organs of the Association. From its rows, member to the Supervisory Board was elected Ranko Davitkov, Mayor of the Municipal Council of Probistip. At the session a second Vice-President to this body was also elected: Maksim Dimitrievski, President of the Municipal Council of Kumanovo. Over fifty presidents of councils of local self-government units attended a three-day workshop at which they got introduced with the new Project “Empowering Municipal Councils” implemented by the United Nations Development Programme in Macedonia – UNDP, and supported by the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC).

In this period the members of the Managing organ of the Network of Financial Professionals of ZELS held a meeting at which they discussed the challenges of municipal financial professionals pertaining to the need of establishing proper communication and cooperation with the Treasury Department in the Ministry of Finance. The established working group for laying down a new draft-methodology for assessment of the market value of real estate held a meeting with representatives of relevant institutions, jointly discussed and defined proposals on the new Methodology for assessment of the market value of real estate. The working group for laying down a revaluation proposal of the basis' value for determining the property tax held a meeting, too. It was stipulated that until the system of massive assessment is put into function, the revaluation of the basis' value for determining the property tax shall be conducted in line with the proposed model, that is, by alignment with the Law on Property Tax and application of a quotient (weighting) in appropriate zones. During these two months ZELS conducted other activities as well; hence you may read further in the following pages of this Newsletter edition of ZELS.

Yours sincerely,

Dusica Perisic
Executive Director of ZELS

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

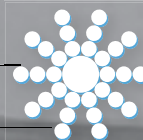
тел. +389 (0) 2 30 99 033 / факс: +389 (0) 2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п. факс 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Извршен директор на ЗЕЛС – Душица Перишиќ
Заменик извршен директор на ЗЕЛС – Ардита Дема – Мехмети
Уреднички колегиум – Весна Арсовска – Динковска, Виктор Арнаудоски
Дизајн, подготовка за печатење и печатење – Европа 92
Лекторира – Момент мал; Превод – Арта Абаз, Висар Полику и Валентина Трајко

ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

tel. +389 (0) 2 30 99 033 / fax: +389 (0) 2 30 61 994
st. Kopenhagenska p. box, F. P. 32, 1000 Skopje, Republic of Macedonia
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Executive Director of ZELS – Dusica Perisic
Deputy Executive Director – Ardita Dema – Mehmeti
Editorial Board – Vesna Arsovska – Dinkovska, Viktor Arnaudovski
Graphic design and Print – Evropa 92
Proofread by: Moment Mal; Translation – Arta Abazi, Visar Poliku and Valentina Trajko

УШТЕ ЕДНА ОПШТИНА ВО ЗЕМЈАВА СЕ СТЕКНА СО РЕГИОНАЛНИОТ СЕРТИФИКАТ - БФЦ СЕЕ

ANOTHER MUNICIPALITY IN THE COUNTRY OBTAINED THE REGIONAL BFC SEE CERTIFICATE

Штип е новата општина, трета по ред во нашата земја, што се стекна со регионалниот сертификат за повољно деловно опкружување (Business Friendly Certification in South East Europe (BFC SEE), по општините Велес и Струмица. Верификационата комисија даде зелено светло за добивање на сертификатот, утврдувајќи дека се задоволени сите елиминациони подкритериуми, дека поединечно, за секој од 12-те критериуми, барањата се исполнети со минимум 50%, односно дека локалната власт вкупно обезбедила најмалку 75% за сите критериуми и со тоа потврдила дека ги исполнува условите за стекнување со БФЦ СЕЕ сертификатот.

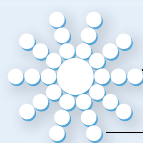
Овој сертификат претставува потврда за инвеститори-те и за стопанствениците дека ќе добијат ефикасна и ефективна услуга од општинската администрација, односно целосна, навремена, комплетна информација и поддршка за разработување на нивните потреби за вложување, како и поддршка при натамошното развивање на нивниот бизнис. Инвеститори кои сакаат да се преселат или да го прошират својот бизнис во Југоисточна Европа, BFC SEE служи како стандардизиран механизам за проценка на локалните услови за работење и покажува кои општини во регионот имаат најповолна клима за инвестирање. Затоа целиот процес на сертифицирање е наменет пред сè за општините кои имаат соодветен капацитет и стратески се определиле да ја подобрат деловната клима, да привлечат инвестиции и да го стимулираат локалниот економски развој.

Програмата за сертификација претставува единствена иницијатива во регионот на Југоисточна Европа, која влијае на креирање на побрза и поефикасна администрација, која треба да ги отстрани пречките за забрзаниот развој на стопанството, да овозможи подобри резултати во привлекувањето на домашни и на странски инвестиции и воведување на нови технологии, креирање на нови работни места и модернизација на општеството.

Штип is the new municipality, third in a row in our country, which obtained the regional Business Friendly Certificate South East Europe (BFC SEE) following the municipality of Veles and Strumica. The Verification Committee approved the obtainment of this certificate, being certain that all elimination sub-criteria were met; that each of the 12 criteria has fulfilled the requirements by at least 50%; that the local government has totally provided at least 75% of all criteria, thereby confirming to have met the requisites for obtaining the BFC SEE Certificate. This certificate is deemed a confirmation that investors and businessmen will be provided an efficient and effective service by the municipal administration, i.e. complete and timely information and support in processing their investment needs as well as support to further development of their business. BFC SEE will serve for investors, who want to move to or expand their business in South East Europe, as a standardized assessment mechanism for local conditions for business and show which municipalities in the region have the most favourable investment climate. Hence, the overall certification process is primarily intended for municipalities with an appropriate capacity, strategically determined to improve the business climate; attract investments and boost local economic development.

The certification programme is regarded the sole initiative in South East European region with an impact on creating a faster and more efficient administration that should remove the barriers for accelerated business development; to provide better outcomes in attracting domestic and foreign investments and introduction of new technologies; creation of new jobs and modernization of society.

ПРОЦЕСОТ НА СЕРТИФИКАЦИЈА- ЗНАЧАЈНА ПАТЕКА ЗА УСПЕШНОТО РАНГИРАЊЕ НА ШТИП МЕЃУ ДЕСЕТТЕ МИКРО-ЕВРОПСКИ ГРАДОВИ НАЈПРИВЛЕЧНИ ЗА СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ

Општина Штип, минувајќи низ процесот на сертификација, преку исполнувањето на условите утврдени во 12-те критериуми, стекна големи сознанија за тоа што сè и е потребно на една општина за да може да биде конкурентна и привлечна дестинација за инвеститори. Потврда за нејзината подготвеност да го носи печатот на пријателски ориентирана општина кон бизнисот, претставуваше стекнувањето со регионалниот сертификат БФЦ, по што непосредно дојде и потврдата од страна на угледниот Фајненшал тајмс (Financial Times), кој го рангира Штип на шестото место на микро-градови според развојните стратегии за инвестирање во Европа. Поточно, Штип е меѓу десетте европски градови кои се најпривлечни за странски инвеститори, бидејќи покажуваат најдобро разработени стратегии за нивно привлекување. Прв е хрватскиот град Иванец, а по Штип се Јастребарско од Хрватска, Врање од Србија, Јелгава од Латвија и Тарту од Естонија. Извештајот има над 45 страници и се однесува за 2016/2017 година.

Во поглед на цената на трошоците за водење на бизнис, Штип е на прво место во категоријата микро-региони до 100.000 жители, а по него следат градови од Украина, БиХ, Латвија и Србија. „Општината е вистински слуга на бизнисмените и затоа доаѓаат нови инвеститори во Штип“, вели градоначалникот на општината, Илчо Захаријев, посочувајќи дека во моментот во Штип има 2000 невработени од кои 1000 се социјални случаи и дека се очекува наскоро оваа општина да има најниска стапка на невработеност во земјава. Се прави нова индустриска зона со големина од околу 4000 хектари, како и индустриска зона за мали и средни претпријатија, а се доградува и индустриската зона на местото на поранешните гиганти „Астибо“ и „Алумина“. Организираноста на општинската администрација и одделението за локален економски развој имаат голем придонес во залагањата на општината за развивање на локалната економија и создавањето на подобри услови за живеење на граѓаните. Честитки за успесите на општина Штип!

TOP 10 MICRO EUROPEAN CITIES OF THE FUTURE 2016/17 – FDI STRATEGY

RANK	CITY	COUNTRY
1	Ivanec	Croatia
2=	Limerick	Ireland
2=	Ventspils	Latvia
4	Prijedor	Bosnia-Herzegovina
5	Galway	Ireland
6	Štip	Macedonia
7	Jastrebarsko	Croatia
8	Vranje	Serbia
9	Jelgava	Latvia
10	Tartu	Estonia

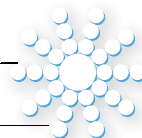
THE CERTIFICATION PROCESS – A VITAL ROAD TOWARDS SUCCESSFUL RANKING OF STIP AMONG TEN MOST ATTRACTIVE MICRO EUROPEAN CITIES FOR FOREIGN INVESTMENTS

Throughout the certification process and by meeting the conditions defined in 12 criteria, the Municipality of Stip gained extensive information about the requirements for a certain municipality to become more competitive and an attractive destination for the investors. The obtainment of the regional BFC SEE certificate was a confirmation for its readiness to acquire the seal of a business-friendly municipality, followed by the confirmation of the prominent Financial Times, which ranked Stip sixth among micro cities based on investment development strategies in Europe. Namely, Stip is among ten most attractive European cities for foreign investors since it has shown best designed strategy for attracting them. On the top is ranked the Croatian city of Ivanec, whereas Stip is followed by: Jastrebarsko, Croatia; Vranje, Serbia; Jelgava, Latvia and Tartu, Estonia. The report contains over 45 pages, referring to years 2016-2017.

As regards the costs of running a business, Stip is ranked first in the category of micro-regions up to 100. 000 inhabitants. It is followed by cities of Ukraine, Bosnia and Herzegovina, Latvia and Serbia. “The municipality is a real servant of businessmen, hence new investors are coming in Stip” stated Mayor Ilco Zaharijev, thereby highlighting that currently there are 2000 unemployed people in Stip, of whom 1000 are social cases. Soon, this municipality is expected to have the lowest unemployment rate in the country. A new industrial zone of roughly 4000 hectares is being constructed along with an industrial zone for small and medium-size enterprises, while the industrial zone at former giants “Astibo” and “Alumina” is being reconstructed. The organization of the municipal administration and of the local economic development department greatly contributed to the commitment of the municipality in developing local economy and creating better life conditions for the citizens. Congratulations on the success of the Municipality of Stip!

TOP 10 MICRO EUROPEAN CITIES OF THE FUTURE 2016/17 – COST EFFECTIVENESS

RANK	CITY	COUNTRY
1	Štip	Macedonia
2	Yuzhnoukrainsk	Ukraine
3	Shumsk	Ukraine
4	Mostyska	Ukraine
5	Prijedor	Bosnia-Herzegovina
6	Liepāja	Latvia
7	Sombor	Serbia
8	Truskavets	Ukraine
9	Vranje	Serbia
10	Zajecar	Serbia

РЕАЛИЗИРАНИ ВЕРИФИКАЦИОНИ ПОСЕТИ ВО ТРИ ОПШТИНИ

VERIFICATION VISITS TO THREE MUNICIPALITIES

Во текот на месец февруари, три верификациони комисији ги посетија трите единици на локална власт, од вкупно четирите пријавени во втората фаза од спроведувањето на програмата „Регионална сертификација на општините со поволно деловно опкружување (БФЦ СЕЕ)“ во нашата земја. Верификаторите прво се состанаа со евалуаторите на овие општини, во просториите на административната зграда на ЗЕЛС. На средбите се дискутираше за процесот на исполнување на 12-те критериуми од страна на единиците на локална самоуправа, се потенцираа добрите, но и критичните места со кои се соочиле при оценувањето на постигнатиот степен на исполнетост на утврдените услови. Евидентно е дека трите општини имаат постигнато висок процент од барањата, поради што се повикани верификаторите да ја дадат финалната оценка. На 11 февруари, 2016 година, беше реализирана верификациона посета на градот Скопје, а следниот ден, верификациони комисији извршија посета на општините Богданци и Гази Баба.

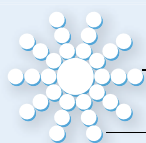
Во текот на посетите, претставниците од општините ги презентираа преземените активности предвидени во рамките на проектот, во присуство на градоначалникот, претставници од администрацијата и вработените од секторите или одделенијата за локален економски развој во ЕЛС. Тие ин-

During the course of February three verification committees paid a visit to three local self-government units of four registered for the second implementation phase of the regional programme “Business Friendly Certificate South East Europe” (BFC SEE) in our country. The verifiers initially met the evaluators of these municipalities in the premises of the administrative building of ZELS. At these meetings discussed was the process of fulfilling the 12 criteria by local self-government units, taking into account positive and negative aspects they had encountered during the assessment of achieved level of fulfilment of defined criteria. Obviously, all three municipalities have reached a high level of requirements, hence were summoned by the verifiers who gave the final grade. On February 11, 2016 a verification visit was paid to the City of Skopje, while the following day the verification committees visited the municipality of Bogdanci and Gazi Baba.

During these visits, municipal representatives presented undertaken activities foreseen in the frames of the programme, in the presence of the mayor, municipal administration and employees of municipal sections or departments for local economic development. They informed about the operation of municipality in terms of

формираа за работењето на општината во делот на своите јавни надлежности и давањето на јавни услуги, со посебен осврт кон активностите кои се во функција на обезбедување на услови за привлекување на домашни и странски инвестиции. Беа реализирани и средби со претставници од бизнис заедницата, членови на Економскиот совет и претставници од ЈКП, кои ги искажуваа своите констатации за квалитетот на нивната соработката со локалната власт. За општината Гази Баба и за градот Скопје, беше констатирана потреба за доставување на одредени дополнителни податоци, за што е определен и дополнителен период од еден, до два месеца. Извештајот од верификационата комисија за општина Богданци не беше компетиран до крајот на месец февруари, односно се чека одлуката на Регионалниот совет.

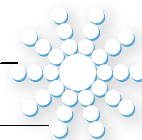
its public competencies and the provision of public services, with a particular emphasis on the activities for ensuring conditions for attracting domestic and foreign investments. Meetings were also held with representatives of the business community, members of the economic council and representatives of PUCs who altogether expressed their views regarding the quality of their co-operation with the local government. Concerning the municipality of Gazi Baba and the City of Skopje, there is a need for submission of certain additional data which would require an additional period of one to two months. The report of the Verification Committee for the Municipality of Bogdanci was not completed by the end of February, i.e. the decision of the Regional Council ought to be reached.

ЗАКЛУЧОЦИ НА РАБОТНАТА ГРУПА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПРЕДЛОГ ЗА РЕВАЛОРИЗАЦИЈА НА ВРЕДНОСТА НА ОСНОВАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ДАНОКОТ НА ИМОТ

CONCLUSIONS OF THE WORKING GROUP FOR LAYING DOWN THE PROPOSAL ON REVALUATION OF THE BASIS' VALUE FOR DETERMINING THE PROPERTY TAX

До започнувањето на функционирањето на системот за масовна проценка, ревалоризацијата на вредноста на основата за утврдување на данок на имот да се врши на веќе предложениот модел, преку усогласување со Законот за даноците на имот и користење на коефициент (пондер) за соодветните зони. Ова беше заклучокот што го донесе Работната група за утврдување на предлог за ревалоризација на вредноста на основата за утврдување на данокот на имот, на состанок што се одржа на 9 февруари, 2016 година во просториите на ЗЕЛС. На состанокот присуствуваа членовите од избраните пилот општини: Куманово, Тетово, Боговиње, Прилеп и градот Скопје, како и претставниците на Министерство за финансии, Управата за јавни приходи, Министерство за економија и Агенцијата за катастар на недвижности. Претставниците од Агенцијата за катастар на недвижности и од Министерството за финансии истакнаа

Until the system for massive assessment is put into service, the revaluation of the basis' value for determining the property tax shall be conducted by applying the proposed model – by alignment to the Law on Property Tax and usage of a quotient (weighting) in appropriate zones. This conclusion was reached by the working group on laying down the proposal on revaluation of the basis' value for determining the property tax at a meeting held on February 9, 2016 in ZELS premises. This meeting was attended by the members of selected pilot municipalities: Kumanovo, Tetovo, Bogovinje, Prilep and the City of Skopje as well as representatives of the Ministry of Finance, the Public Revenue Office, the Ministry of Economy and the Agency for Real Estate Cadastre. The representative of the Agency for Real Estate Cadastre and from within the

дека ќе дадат мислење по предложениот модел по добивањето на предлогот.

На почетокот на средбата, беше констатирано дека, според договореното од претходниот состанок, предадена е базата на податоци за општина Центар, како административна целина, заради спроведување на активностите за проверка со Град Скопје. Притоа, од базата на податоци е изземен недвижниот имот, кој согласно со Законот за даноците на имот не подлежи на оданочување, а со цел, да се овозможи побрза проверка и добиените споредбени показатели да бидат пореални. Пилот општините ги презентираа констатираните состојби, по извршениот избор на 1000 предмети, добиени од базата на податоци од Катастарот, а потоа споредени со сопствените податоци. Притоа, во општина Куманово, околу 23% од податоците добиени од Катастар се делумно или целосно незадолжени, во општина Боговиње од 700 разгледани предмети само 30 ги немаат во задолжувањата за данок на имот. Општина Прилеп редовно врши проценка, доколку добиените предмети за купопродажба или наследство ги нема во базата на евидентирани имоти во општината. Од Град Скопје уште еднаш констатираа дека базите се некомпатибилни и дека податоците тешко се споредуваат и искористуваат, бидејќи имаат различен основ по кој се врши евиденцијата. Повторно беше нагласена потребата од таканаречен заеднички именител, како регистарски број на имотот, заради идентификација на имотот и непречено користење во базите на податоци. Претставникот од Катастарот информираше дека во тек е подготвување на „адресен регистар“ на три пилот општини, но тој се очекува да биде изготвен за период од две години. На состанокот беше заклучено дека започнатиот процес треба да продолжи, независно што се одвива бавно, бидејќи за идеално преклопување на податоците ќе биде потребно повеќе време.

Членовите на работната група, во насока на запазување на роковите по укажувањето на Комисијата за економски систем и тековна економска политика, за потребите на ревалоризација на вредноста на недвижниот имот за пресметка на данок на имот, дискутираа за веќе предложениот модел на ревалоризација, со кој се предлага усогласување со Законот за даноците на имот. Притоа, претставникот од Град Скопје практично го образложи утврдувањето на коефициентот (пондер) за потребите на ревалоризација на вредноста за утврдување на данокот на имот.

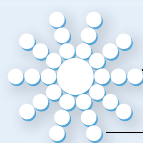
Ministry of Finance they pinpointed to give an opinion upon the proposed model once they obtain the same.

At the onset of this meeting it was concluded that, as agreed at the prior meeting, the database of the Municipality of Centar has been handed over as an administrative entirety for the purpose of conducting examination activities with the City of Skopje. Additionally, the real estate is excluded from this database, which in line with the Law on Property Tax, is not subject to taxation. The aim is to enable faster examination, making sure that obtained comparative indicators would be more objective. Furthermore, pilot municipalities presented the actual state of play once having chosen 1000 subjects, obtained via the Cadastre's database, as compared to their own data. Meanwhile, roughly 23% of obtained cadastral data in the Municipality of Kumanovo are partially or totally missing; while in the Municipality of Bogovinje, only 30 of 700 reviewed subjects are excluded from the property tax indebtedness. The Municipality of Prilep regularly conducts assessment proceedings if obtained subjects for sale or inheritance are missing in the municipal base of registered properties. From within the City of Skopje they reiterated that bases are incompatible, pointing out the difficulty in comparing and using the data since they have distinct grounds on which registration is completed. The need for a so-called common denominator was further emphasized, including the property registration number for the identification of the property and incessant use of databases. The cadastral representative informed that the preparation of an "address registry" for three pilot municipalities is required, and it is about to be created within a period of two years. At the meeting, it was concluded that the incepted process should go on, despite its slow development, as for an ideal overlapping of data additional time would be necessary.

The working group members, seeking for observance of deadlines following the notice of the Commission for Economic System and Current Economic Policy, in favor of revaluation needs of the real estate's value on calculation of the property tax discussed the proposed revaluation model which suggests harmonization with the Law on Property Tax. In the meantime, the representative of the City of Skopje practically elaborated the stipulation of a quotient (weighting) for revaluation needs of the value on laying down the property tax.

ИЗНЕСЕНИ БРОЈНИ ПРЕДИЗВИЦИ СО КОИ СЕ СООЧУВААТ ФИНАНСИСКИТЕ РАБОТНИЦИ ВО ОПШТИНИТЕ

ENUNCIATION OF NUMEROUS CHALLENGES FACED BY FINANCIAL MUNICIPAL PROFESSIONALS

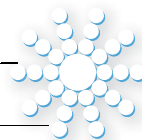
Членовите на Управниот орган на Мрежата на финансиски работници при ЗЕЛС, на 18 февруари, 2016 година, во просториите на Заедницата одржаа состанок на кој беа дискутирани предизвиците на финансиските работници во општините, поврзани со потребата од воспоставување на квалитетна комуникација и соработка со Секторот трезор, во Министерството за финансии (не и со трезорските канцеларии). Притоа, беше иницирано да се организира заедничка средба со раководителот на овој Сектор, при што изнесените забелешки од состанокот да се достават до сите општини за нивно дополнување и сите во сублимирана форма ЗЕЛС да ги достави до Министерството за финансии. Присутните посочија дека многу често се соочуваат со ненавремено одобрување на Планот за користење на средствата, меѓу другото, поврзано и со неговото архивирање и доставување до Секторот. Задржувањето и неспроведувањето на налогот за плаќање (и покрај тоа што истиот е во согласност со буџетот и финансискиот план на општината), исто така е дел од предизвиците на финансиските работници во општините, како и неможноста за воспоставување на каков било контакт со вработените во трезорот, со цел взаемно појаснување за надминување на недоразбирањата. Во заклучокот, повторно беше реактивирана и иницијативата за покренување на измени на Упатството за трезорско работење, во делот кој се однесува на единиците на локална самоуправа, во насока на изработка на одделен дел во истото Упатство или изработка на посебно Упатство, само за потребите на општините.

На состанокот присутните го разгледаа новиот Прирачник за финансиско работење и контрола, објавен во месец февруари, 2016 година, со кој се врши децентрализација на овластувањата и одговорностите, така што и раководителите на различните секторите ја преземаат одговорноста за работата што е во нивна надлежност, а раководителот на финансискиот сектор има советодавна и координативна улога. Со оглед на тоа што обврските што произлегуваат од предметниот прирачник не се законски нормирани, Управниот орган на мрежата на финансиски работници иницираше организирање на средба со подготвувачот на Прирачникот, со цел попрецизно појаснување на одредени делови од неговата содржина.

The members of the managing organ of the Network of Financial Professionals of ZELS held a meeting on February 18, 2016 at which discussed were the challenges of financial municipal professionals in terms of the need to establish proper communication and co-operation with the treasury department within the Ministry of Finance (not with treasury offices). Thus, a joint meeting was initiated to be held with the head of this department, while expressed remarks at the meeting ought to be disseminated to all municipalities for their supplementation, and then be submitted by ZELS to the Ministry of Finance in a summarized version. The participants highlighted to be frequently encountered by late approval of the plan on using the funds, which inter alia, is related to its archiving and submission to the department. The postponement and non-implementation of payment orders (even though it complies with the budget and the municipal financial plan) is, in fact, a challenge for municipal financial professionals, just like the inability to establish communication with the treasury staff seeking for mutual clarification to overcome misunderstandings. The conclusion reads that the initiative to apply modifications to the Guideline for treasury operations was re-activated, as referring to the local self-government units on drafting a separate section in this guideline or to draft a particular guideline solely intended for municipal needs.

At the meeting the participants reviewed the Manual on financial operations and controls, which was published in February 2016. In short terms, it carries out decentralization of authorizations and responsibilities, so that heads of distinct sections undertake the responsibility over an activity that falls under their competency while the head of the financial section holds an advisory and coordinative role. Since obligations stemming from the aforementioned manual are not legally regulated, the managing organ of the Network of Financial Professionals initiated a meeting with the manual deviser aiming at concise clarification of certain sections in its content.

Членовите на Управниот орган на Мрежата на финансиски работници при ЗЕЛС на состанокот дискутираа и за примената на Законот за данокот на добивка за буџетските корисници, каде уште еднаш потенцираа дека буџетскиот корисник не врши профитабилна дејност и не може да пресметува данок на добивка. Беше посочено ова прашање да биде разгледано и од страна на УО на ЗЕЛС, со цел иницирање на соодветни измени во Законот за данок од добивка, каде посебно внимание би се посветило на враќање на категоријата „строго наменски средства“, кои не влегуваат во основицата за пресметка на данок на добивка.

At the meeting, the members of the managing organ of the Network of Financial Professionals of ZELS also discussed the application of the Law on Profit Tax for the budget users, thus reiterating that the budget user does not execute a lucrative activity, hence no profit tax can be calculated. Therefore, this issue was pinpointed to be considered by the MB of ZELS so that appropriate amendments to the Law on Profit Tax would be made, particularly paying attention to the return of the category “strictly intended funds” that are excluded from the profit tax calculation base.

УСОГЛАСЕНИ СТАВОВИТЕ ЗА НОВАТА ПРЕДЛОГ-МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ПРОЦЕНА НА ПАЗАРНАТА ВРЕДНОСТ НА НЕДВИЖЕН ИМОТ

HARMONIZED POSITIONS ON THE NEW DRAFT METHODOLOGY FOR ASSESSMENT OF THE MARKET VALUE OF REAL ESTATES

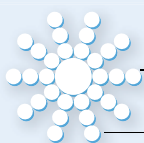
Работната група формирана за утврдување на нова Предлог-методологија за проценка на пазарната вредност на недвижен имот одржа состанок на 22 февруари 2016 година, во просториите на ЗЕЛС. На состанокот присуствуваа членовите на работната група, составена од претставниците на општините, претставници на Министерство за транспорт и врски и од Комората на проценувачи. Учество во расправата по предлог Методологијата зеде и државниот секретар во Министерството за транспорт и врски, како и претставници од Бирото за судски вештачења и од Агенцијата за катастар на недвижности.

На почетокот на состанокот беше констатирано дека предмет на разгледување ќе биде новата Методологија, добиена по низа одржани состаноци во изминативе месеци, на кои се усогласуваа ставовите на сите претставници на заинтересираните страни. Новата Предлог-методологија ја презентираше претставникот од Град Скопје, кој обрна внимание на измените кои се направени во трошковниот пристап, а се прифатени од МТВ и Комората на проценувачи. Притоа, присутните се согласија дека за линиските инфраструктурни објекти, подземни и надземни водови, столбови и други објекти, за кои не е дефинирана проценката во методологијата која беше предмет на разгледување, потребно е да се изготви посебна методологија. Исто така, беше нагласено дека треба да се доработи и да се усогласи со општините и делот од Методологијата кој се однесува на проценка на градежното земјиште. Беше заклучено новата Предлог-методологија да биде доставена на мислење до сите општини.

The established working group for laying down the new draft methodology for assessment of the market value of real estates held a meeting on February 22, 2016 in ZELS premises. The meeting was attended by working group members, composed of municipal representatives, representatives of the Ministry of Transport and Communications and representatives of the Chamber of Assessors. The State Secretary in the Ministry of Transport and Communications, representatives of the Bureau for Forensic Expertise and the Agency for Real Estate Cadastre also took participation in the dispute over the draft methodology.

At the onset of the meeting, the new methodology was agreed to be revised, as obtained after a series of recent meetings, at which the positions of representatives of all concerted sides were harmonized. The new draft methodology was presented by the representative of the City of Skopje, who highlighted the modifications applied to the cost approach, as approved by MTC and the Chamber of Assessors. Meanwhile, the participants acceded to draft a particular methodology for line infrastructural buildings; underground and over-ground water pipes; pillars and other buildings, as no assessment is defined for them in the revised methodology. Furthermore, the section of the methodology referring to the assessment of the construction land was suggested to be altered and adjusted to the position of municipalities. The new draft methodology shall be submitted on opinion to all municipalities.

МЕРКИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА ДЕЛОВНОТО ОПКРУЖУВАЊЕ ВО СОГЛАСНОСТ СО ПРЕПОРАКИТЕ НА ИЗВЕШТАЈОТ НА DOING BUSINESS 2016 НА СВЕТСКАТА БАНКА **MEASURES FOR IMPROVEMENT OF THE BUSINESS ENVIRONMENT IN LINE WITH WORLD BANK'S 2016 DOING BUSINESS REPORT RECOMMENDATIONS**

Со извештајот на Doing Business за 2016 година на Светската Банка, Република Македонија е една од државите која оствари најголем напредок. Оваа информација особено позитивно е прифатена од страна на ЗЕЛС, имајќи предвид дека еден од критериумите за рангирањето на земјите на глобално ниво е и постапката за добивање на одобрение за градење. Република Македонија по овој критериум се наоѓа на 10-то место во светот, а на второ место во Европа по критериумот за издавање на градежни дозволи. Како што е веќе добро познато, градежната дозвола во Република Македонија се обезбедува на електронски начин преку информацискиот систем е – одобрение за градење кој го развива, надградува и одржува ЗЕЛС.

Централната власт во нашава земја донесе повеќе мерки за подобрување на деловното окружување, во согласност со препораките на извештајот Doing Business за 2016 година на Светската Банка. Неколку од мерките се однесуваат и на подобрување на условите за добивање на хидротехнички услови кои ги издаваат јавните претпријатија за снабдување со вода за пиење и одведување на отпадни води. Со мерките беше предложено да се намали и товарот кон подносителите – правни и физички лица кои се јавуваат во својство на инвеститори, со тоа што хидротехничките услови нема да се обезбедуваат во постапката за добивање на одобрение за градење. ЗЕЛС изврши консултација со општините во земјата за да добие сознанија за практиката која во нив се спроведува, во врска со обезбедувањето на хидротехничките услови, од каде заклучи дека во најголемиот дел од општините хидротехничките услови не се услов за добивање на одобрение за градење, ниту, пак, општината го упатува инвеститорот истите да ги обезбеди.

Со посебни заклучоци, поврзани со мерките за подобрување на деловното окружување, се предлага да се изврши координација помеѓу државните институции заради надградба на информацискиот систем 'е-одобрение за градење' со воведување на постапка за добивање на хидротехнички услови на електронски начин, вклучително и за наплата на трошоците за издавање на овој акт, кој би се вршел преку истиот систем, на електронски начин.

ЗЕЛС, во целост, ги почитува препораките и намерата на Владата на Република Македонија, утврдена преку предложените мерки за подобрување на деловното окружување, но смета дека не треба да се преземаат мерки со кои би се променила воспоставената практика во дел од општините во поглед на издавањето на хидротехничките услови (тие да продолжат да се издаваат ад-хок и на начин како и досега), бидејќи се очекува дека со тековната примена на постојниот Закон за просторно и урбанистичко планирање, издавањето на хидротехнички услови целосно ќе изгуби на значење.

Исто така, во претстојниот период, ЗЕЛС во взаемна соработка со останатите надлежни институции, ќе се обиде да даде свој придонес за унапредување на системот за издавање на хидротехничките услови. Размислувањата одат во неколку правци кои во моментот се разменуваат со јавните претпријатија, заради утврдување на најцелисходниот концепт.

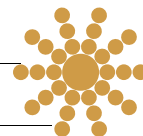
According to World Bank's 2016 Doing Business Report, the Republic of Macedonia is one of the countries with greatest progress reached. This piece of information is particularly positively accepted by ZELS given that one of the criteria for ranking countries at global level is the procedure of obtaining the building permit. Regarding this criterion, the Republic of Macedonia is ranked 10th in the world and 2nd in Europe as for the criterion of issuing building permits. It is well-known that building permits in the Republic of Macedonia are issued electronically via the information system e-building permit, which is developed, upgraded and maintained by ZELS.

The central government of our country adopted many measures for improvement of the business environment, in accord with the recommendations of World Bank's 2016 Doing Business Report. Some of these measures refer to the improvement of requirements for obtaining hydro technical conditions that are provided by public enterprises for drinking water supply and drainage of waste waters. By these measures it was suggested to reduce the burden of applicants – natural persons and legal entities who apply in the capacity of investors, since hydro technical conditions will not be provided during the procedure of obtaining a building permit. ZELS consulted the municipalities to get informed about the practice they apply regarding the provision of hydro technical conditions, thus concluded that in most municipalities hydro technical conditions are neither a requisite for obtaining a building permit, nor does the municipality instruct the investor to obtain them. By means of particular conclusions related to the measures of improving the business environment coordination between state institutions was proposed to be set due to the upgrade of the information system e-building permit by introducing a procedure for obtaining hydro technical conditions electronically, including the payment of costs for issuance of such an act that would be issued via the same system electronically.

ZELS fully observes the recommendations and the intention of the Government of the Republic of Macedonia determined by proposed measures for improvement of the business environment, though it considers that no measures should be undertaken that would alter the established practice in some municipalities as far as the issuance of hydro technical conditions is concerned (they keep on issuing in an ad-hoc manner as till now) since the current application of the existing Law on Spatial and Urban Planning, the issuance of hydro technical conditions will absolutely lose its significance.

Also, in the upcoming period, ZELS in joint co-operation with remaining competent institutions will strive to give its own contribution to the enhancement of the system of issuing hydro technical conditions. Currently, opinions vary and are being exchanged with public enterprises for the sake of defining the most comprehensive concept.

КОМИТЕТОТ НА СОВЕТИТЕ ЗАПОЧНА СО АКТИВНОСТИ ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ СО ИЗМЕНИТЕ ВО СТАТУТОТ НА ЗЕЛС

THE COMMITTEE OF COUNCILS COMMENCED ACTIVITIES ON ALIGNMENT OF AMENDMENTS TO THE STATUTE OF ZELS

Комитетот на советите при ЗЕЛС, на 18 февруари, 2016 година, во хотел „Сириус“, Струмица ја одржа шестата седница на која започна со активности за усогласување со измените во Статутот на ЗЕЛС, што ги иницираше ова тело, со цел обезбедување на поактивно вклучување на советниците во работењето и одлучувањето во сите органи на Заедницата. Измените во Статутот на ЗЕЛС беа прифатени од Генералното собрание на ЗЕЛС на шестата седница, одржана во декември мината година.

Присутните дискутираа и за предлогот за утврдување на втор потпретседател на Комитетот, при што се сложија на оваа позиција да биде Максим Димитриевски, претседател на Совет на општина Куманово. Со тоа Комитетот на Советите има претседател и двајца потпретседатели, кои според ставот на ова тело, ќе бидат членови на Управниот одбор на ЗЕЛС, од кои само еден со право на глас. Всушност со измените во Статутот на ЗЕЛС, бројот на членови на Управниот одбор се зголемува за тројца членови и брои 22 члена од кои тројца се од Комитетот на советите. Во Статутот на ЗЕЛС, исто така настанаа промени и во однос на бројот на членови на Комитетот на советите, чии број од 12 члена се намалува на 9 члена (8 члена се избираат како претставници од секој од осумте региони во Република Македонија, утврдени со Закон и еден член од Советот на Град Скопје). Сите членови на Комитетот се и членови на Генералното собрание на ЗЕЛС, па бројот на делегати на Генералното собрание на ЗЕЛС се зголемува од 81 член на 90 члена и сите имаат право на глас.

Според статутарните измени, бројот на членовите на Надзорниот одбор, се зголемува од пет на шест членови, од кои еден е од редот на делегатите, кој е член и на Комитетот на Советите, но без право на глас. На оваа седница за член на Надзорниот одбор, од страна на Комитетот на советите беше изгласан Ранко Давитков, претседател на советот на општина Пробиштип.

Присутните членови на Комитетот на советите предложија почесто одржување на состаноци на претседателите на општинските совети на ниво на планските региони.

The Committee of Councils of ZELS held its sixth session on 18 February 2016 at Hotel “Sirius” in Strumica at which it began activities on aligning the amendments to the Statute of ZELS, initiated by this body, with the aim to provide a rather active participation of the councillors in the operations and decision-making process in all organs of the Association. The amendments to the Statute of ZELS were approved by the General Assembly of ZELS at the sixth session held in December last year.

The participants discussed the proposal on electing a second Vice-President of the Committee, thus gave consent for this post to be assigned to Maksim Dimitrievski, President of the Council of the Municipality of Kumanovo. Hence, the Committee of Councils has one President and two Vice-Presidents, who according to the position of this body, shall be members to the Managing Board of ZELS, one of whom is eligible to vote. In actuality, following the amendments to the Statute of ZELS the number of Managing Board members is increased by three members and now consists of 22 members, three of whom come from the Committee of Councils. The Statute of ZELS also underwent changes in terms of the number of members to the Committee of Councils, from 12 members is reduced to 9 (8 members are elected as representatives of each of the eight regions in the Republic of Macedonia, stipulated by law and one member from the Council of the City of Skopje). All members of the Committee of Councils are members to the General Assembly of ZELS; hence the number of delegates to the General Assembly of ZELS increases from 81 to 90 members, all being eligible to vote.

In accord with the statutory amendments, the number of Supervisory Board members increases from five to six members, one of whom comes from the row of delegates, who is a member of the Committee of Councils without the right to vote. At this session as member to the Supervisory Board by the Committee of Councils was appointed Ranko Davitkov, President of the Council of the Municipality of Probistip.

Present members of the Committee of Councils proposed more frequent meetings of municipal council presidents in planning regions.

Повеќе од педесетина претседатели на совети на единиците на локалната самоуправа, во периодот од 17 до 19 февруари, 2016 година учествуваа на тридневна работилница во хотел „Сириус“, Струмица. Работилницата беше организирана од страна на Комитетот на советите при ЗЕЛС, а во рамки на проектот на Швајцарската агенција за развој и соработка (СДЦ) - „Зајакнување на општинските совети“, што го спроведува Програмата за развој на Обединетите нации во Македонија – УНДП. Целта на работилницата е да се разменат мислења за обликите на вмрежување на општинските советници и предлози за Програмата за развој на капацитетите на општинските совети и да се направат консултации за подобрување на секојдневното функционирање на советите, преку примена на иновативни методи и техники. Присутните ги поздравиле заменик министерот за локална самоуправа на Република Македонија, Љупчо Пренцов, а се обратија и членовите на Комитетот на советите при ЗЕЛС, претставници од Швајцарската агенција за развој и соработка и од спроведувачот на проектот – УНДП.

Претседателот на Комитетот на совети при ЗЕЛС, Трајче Донев, истакна дека преку проектот ќе им се помогне на претседателите на советите и на советниците поквалитетно да ги извршуваат своите надлежности, да обезбедат поквалитетна соработка со граѓаните и меѓусебна размена на добри практики. „Повеќето совети одлуките ги носат преку дебата и со заедничка согласност на сите советници. Наша цел е поголема достапност за граѓаните во насока на обезбедување на

ПРЕТСЕДАТЕЛИТЕ НА ОПШТИНСКИТЕ СОВЕТИ В РАМКИТЕ НА НОВИОТ ПРОЕКТ „ЗАЈАКНУВАЊЕ НА

PRESIDENTS OF MUNICIPAL COUNCILS – AT THE NEW PROJECT “EMPOWERING MUNICIPAL COUNCILS”

Заменик министерот за локална самоуправа ја потенцира значајната улога на Комитетот на советите при ЗЕЛС

Заменик министерот за локална самоуправа на Република Македонија, Љупчо Пренцов, ја потенцира важната улога на Комитетот на советите при ЗЕЛС, со што, тој посочи дека со ова тело се потврдува и значајното место на членовите на советите во системот на локална самоуправа, освен онаа на градоначалниците. Тој истакна дека преку работата на советниците „како претставници на граѓаните се огледува степенот на демократијата на локално ниво, односно тие се гарантни на транспарентно и одговорно работење на единиците на локалната самоуправа. Заменик министерот за локална самоуправа на Република Македонија посочи дека доброто управување на локално ниво подразбира воспоставување на стандарди кои произлегуваат од документите на Европската унија, што гарантира за функционалноста на системот на локалната самоуправа кој има директно влијание врз животот на граѓаните и дека новиот повеќедимензионален проект, кој претставува систем на континуирано учење, треба да даде значаен импулс за постигнување или одржување на овие стандарди кај нас.

ВЕТИ АКТИВНИ ВО КРЕИРАЊЕТО НА ВАЊЕ НА ОПШТИНСКИТЕ СОВЕТИ“

CTIVE IN CREATING THE FRAMES OF IPAL COUNCILS”

Deputy-Minister of Local Self-Government highlights the crucial role of the Committee of Councils of ZELS

The Deputy-Minister of Local Self-Government of the Republic of Macedonia, Ljupco Prendzov underlined the vital role of the Committee of Councils of ZELS thereby pinpointing that this body confirms the crucial role of the members of municipal councils, besides mayors. He emphasized that through the work of councillors “as representatives of citizens is democracy at local level reflected, that is, they vouch for transparent and accountable operation of local self-government units”. The Deputy-Minister of Local Self-Government of the Republic of Macedonia pointed out that good governance at local level implies establishment of standards stemming from European Union documents, which guarantees for the functionality of the local self-government system, which directly impacts on the life of citizens. He added that this new multidimensional project, which is regarded a system of continual learning, shall give a vital impulse to achieve or maintain such standards in our country.

Over fifty presidents of councils of the units of local self-government participated in a three-day workshop at Hotel “Sirius” in Strumica on February 17-19, 2016. The workshop was organized by the Committee of Councils of ZELS in the frames of the Project of the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC) “Empowering Municipal Councils” and implemented by the United Nations Development Programme – UNDP. The objective of this workshop was to exchange opinions on networking forms of municipal councillors and proposals to the programme for development of municipal councils’ capacities, as well as to conduct consultations to improve the everyday functioning of councils by applying innovative methods and techniques. The participants were welcomed by the Deputy-Minister of Local Self-Government of the Republic of Macedonia, Ljupco Prendzov and addressed by the members of the Committee of Councils of ZELS, representatives of the Swiss Agency for Development and Cooperation and the project implementer – UNDP.

The President of the Committee of Councils of ZELS, Trajce Donev highlighted that this project will assist the presidents of councils and councillors to properly execute their competencies, to provide proper co-operation with the citizens and mutual exchange of good practices. “Most councils reach decisions through debates and with joint consent of all councillors. We aim for greater availability to citizens when it comes to the provision of qualitative services”, stated Donev before the participants. The Vice-President of the Committee

квалитетни услуги“, рече Донеv пред присутните. На работилницата се обрати и потпретседател на Комитетот на советите при ЗЕЛС, Хисен Џемаили, кој изрази задоволство од фактот што со проектот ќе се зајакнат капацитетите на општинските совети, а нивната улога ќе биде уште позастапена.

И претставникот од УНДП при презентирањето на целите, визијата, активностите и очекуваните резултати на проектот, ја нагласи проактивната улога на Комитетот на советите за обезбедување на поголема застапеност на советниците во управувачките тела на Заедницата и обезбедувањето на измени во Статутот на ЗЕЛС во оваа насока. Потоа, тој објасни дека предложените активности во проектот произлегуваат од направени опсежни анализи и разговори со поголем број советници и организирани консултативни настани со засегнатите страни во процесот, но дека тие сè уште се тема за дискусија и дополнување. Имено, визијата на самиот четиригодишен проект е да се создаде витална врска на отчетност меѓу советниците и граѓаните која ќе води кон подобрување на локалната демократија и локалната самоуправа како целина, при што опфаќа четири компоненти: 1. Вмрежување на општинските советници; 2. Развој на капацитетите на општинските советници; 3. Иновации за поефикасно и поефективно функционирање на општинските совети и 4. Поддршка на општинските совети преку грантови. Посочени беа одредени активности: како финализирање на сеопфатна Програма за развој на капацитетите на советниците, каде би се реализирале низа обуки, меѓу кои, дел ќе бидат посветени на финансиските процедури, а се размислува и за опфаќање на делот за урбанизмот, односно донесувањето на планската документација. Се предвидува и изработка на Е-платформа за учење, што ќе може да ја користат сите советници за надградба на своите знаења, како и за пренесување на сопствени искуства и ставови. Преку овој проект се планира да се обезбеди поддршка за развивање на меѓуопштинската соработка, како и поддршка на работењето на одредени комисиии при општинските совети, како комисиите за еднаква родова застапеност, комисиите за односи помеѓу заедниците, комисиите за финансирање и буџет.

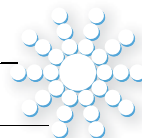
Претседателите на општинските совети развија дискусијата за многу предизвици од своето работење, а ги изнесоа и своите предлози за развивање на оваа програма. Така, Аријета Реџеџи, претседател на Советот на општина Желино ја истакна потребата од подигнување на свеста за значењето на улогата на советниците во успешноста на локалната власт и потребата од добро познавање на областите од надлежност на Советот. Слично се произнесе и Јордан Паунов, претседателот на Советот на општина Неготино, кој потенцира дека досега е занемарена потребата од континуирано зајакнување на капацитети на советниците како еден важен предуслов за успешно донесување на одлуките од страна на Советот. Потребата од размена на искуства меѓу советниците во однос на работењето на советите ја истакна и Хисен Џемаили, претседател на советот на општина Тетово и потпретседател на Комитетот на советите при ЗЕЛС. Се предвидува имплементацијата на проектот да започне од месец мај оваа година.

of Councils of ZELS, Hisen Dzemaili addressed the participants, too. He voiced satisfaction from the fact that this project will empower the capacities of municipal councils, and their role will be even more represented.

Whilst presenting the objectives, vision, activities and expected outcomes from the project, the UNDP representative emphasized the proactive role of the Committee of Councils in providing greater representation of councillors in managing bodies of the Association and the provision of amendments to the Statute of ZELS in this aspect. Later on, he elaborated that proposed project activities stem from conducted exhaustive analyses and communication with numerous councillors as well as consultative events with concerted sides in the process, yet they are still a topic of discussion and supplementation. Namely, the vision of the four-year project is to build a vital relationship of accountability between councillors and citizens that will lead to the improvement of local democracy and local self-government as a whole which encompasses four components: 1. Networking of Municipal Councillors; 2. Capacity Development of Municipal Councillors; 3. Innovations for Efficient and Effective Functionality of Municipal Councils and 4. Support to Municipal Councils via Grants. Furthermore, various activities were highlighted: completion of a comprehensive capacity development programme of councillors via which a series of trainings would be delivered, among which some will be dedicated to financial proceedings, though urbanism is also thought to be covered, i.e. the adoption of urban planning documentation. An e-learning platform is foreseen to be designed and it may be used by all councillors for upgrading their knowledge, exchange their own experience and standpoints. Via this project support is expected to be provided to the development of inter-municipal co-operation and the operation of certain committees within municipal councils, such are: committees for gender equality, inter-community relations, financing and budget.

The presidents of municipal councils also led a discussion concerning manifold challenges throughout their work, and expressed their proposals to the development of this programme. Arijeta Redzeji, President of the Council of the Municipality of Zelino highlighted the need of raising the awareness about the vital role of councillors to the local government's progress as well as the need for better familiarization with areas under the competency of councils. Likewise, the President of the Council of the Municipality of Negotino, Jordan Paunov underlined that so far the need for continual empowerment of the capacities of councillors has been neglected, which in turn, is a rather significant prerequisite for successful adoption of decisions by the council. The need to exchange experience between councillors concerning the work of councils was also pinpointed by Hisen Dzemaili, President of the Council of the Municipality of Tetovo and Vice-President of the Committee of Councils of ZELS. The implementation of this project is envisioned to start this May.

УЧЕСТВОТО НА ЛОКАЛНИТЕ ПРИХОДИ ОД НАЦИОНАЛНИОТ БДП ВО ЗЕМЈИТЕ ОД ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА РЕЧИСИ ДВОЈНО ПОМАЛО ОД ОНА ВО ЕВРОПСКИТЕ ЗЕМЈИ

THE SHARE OF LOCAL REVENUES FROM NATIONAL GDP IN SOUTH-EAST EUROPEAN COUNTRIES NEARLY TWICE SMALLER THAN IN OTHER EUROPEAN COUNTRIES

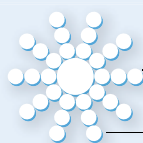
„Најдобри практики на финансиското законодавство во локалната власт: Искуствата во Југоисточна Европа и предизвиците со кои се соочува Албанија“, беше темата на регионалната работилница, што се одржа на 9 и 10 февруари, 2016 година, во Тирана, Албанија, на која беа поканети и претставници од ЗЕЛС. На овој настан, присуствуваа повеќе од 70 претставници од министерствата за финансии, од локалната власт, градоначалници, асоцијации на локална власт, академски институции и донатори од земјите од Југоисточна Европа, како и од канцеларите на премиерот и на претседателот на Албанија. Работилницата беше организирана во насока на поддршка на оваа земја, во која во тек е подготвувањето на новиот закон за локални финансии, што има за цел подобрување на фискалната децентрализација. Всушност, беше изнесено дека Република Албанија има најниско учество на локалните приходи од националниот БДП, односно само 2,5%, за разлика од европските, каде изнесува 11,3% а во земјите од Југоисточна Европа просечното учество на приходите на локалната власт од БДП изнесува 6,1%.

На работилницата беа изнесени искуствата во процесот на децентрализацијата со акцент на финансирањето на локалните власти. Беа посочено дека 25% од буџетот на Косово е наменет за косовските општини, а истовремено локалните власти имаат и голем број и на сопствени извори на приходи, меѓу кои, од данок на имот, дозвола за градење, користење на земјиште, регистрација на автомобили и друго .... Правниот советник од ЗЕЛС, Виктор Арнаудоски, посочи дека во Република Македонија локалните власти добиваат 4,5% од ДДВ и 3% од персоналниот данок на доход и приходи од сопствени извори. Градоначалникот на општина Боговинје, Хазби Идризи, на работилницата укажа дека локалните власти, исто така, треба да бидат проактивни и да направат напори да ги искористат сопствените приходи, а не само да чекаат од централната власт. Тој го пренесе своето искуство, посочувајќи дека неговата општина има направено теренска евиденција на сите имоти во општината и истовремено има утврдено разумна проценка на нивната вредност, со што во целост ги обезбедува сите приходи од данокот на имот. Из

“Best practices in Local Government Finance Legislation: the South-East Europe experience and the challenges facing Albania” was the topic of the regional workshop held on 9 and 10 February 2016 in Tirana, Albania at which representatives of ZELS were also invited. This event was attended by over 70 representatives of ministries of finance, the local government, mayors, local government associations, academic institutions and donors from South-East Europe as well as the offices of the Albanian Prime Minister and President. The workshop was organized to support this country which is currently drafting a new law on local finance, aiming at improvement of the fiscal decentralization. In fact, the Republic of Albania was said to have the lowest share of local revenues from national GDP, i.e. solely 2, 5 % unlike in European countries which amounts to 11, 3% while in South-East European countries the average share of local government revenues from GDP stands at 6, 1 %.

At the workshop highlighted was the experience in the decentralization process with an emphasis on the local government financing. It was pointed out that 25% of the Budget of Kosovo is intended for Kosovo municipalities, yet at the same time local governments have highest personal sources of incomes among which: property tax, building permits, land use, registration of cars, etc. The legal advisor of ZELS, Viktor Arnaudovski accentuated that local governments of the Republic of Macedonia receive 4, 5% of VAT and 3% of the personal income tax and personal source incomes. The Mayor of the Municipality of Bogovinje, Hazbi Idrizi emphasized at this workshop that instead of waiting an action from the central government, local governments should be proactive and make efforts in using personal incomes. He exchanged his own experience thereby underlining that his municipality has made on-field registration of all properties in its territory, simultaneously setting down a rational assessment of their value, which entirely provides all property tax incomes. The Executive Director of ZELS, Dusica Perisic emphasized that all local

вршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, посочи дека сите локални власти од земјите од регионот треба да се стремат кон обезбедување на повеќе средства за локалната власт, по примерот на Данска, каде што 53% од БДП оди за општините. На тој начин, може да се спроведува вистинска фискална децентрализација и граѓаните ќе можат да добиваат повеќе и поквалитетни услуги од локалната власт. На работилницата се дискутираше и за можностите за задолжување на локалните власти, а се пристапи и со конкретни презентации на искуства за дизајнирањето на стратешките можности за преговарање со централната власт за креирање на законот кој би обезбедил поголема финансиска самостојност на албанските општини. И тука директорката на ЗЕЛС ги презентираше искуствата на Заедница во лобирањето во делот на финансирањето на општините, преку Комисијата за следење на развојот на системот на финансирање на општините, во која ЗЕЛС има пет претставници, а од министерствата се четири члена. Слично искуство презентираше и претставникот од Унијата на општини на Црна Гора, која има важна улога во распределбата на финансите од Фондот за еднаква распределба. Всушност формирана е Комисија за еднаква фискална распределба, составена од седум градоначалници и двајца министри: за финансии и за локална самоуправа. Практично, Унијата има најголема одговорност за распределба на средствата од Фондот. Настанот беше организиран од Мрежата на асоцијации на локални власти на Југоисточна Европа (НАЛАС) и проектот на УСАИД - Планирање и локална власт (ПЛГП).

governments of regional countries should strive to ensure more funds for themselves, as does for example Denmark, where 53% of GDP is intended for municipalities. This way could a real fiscal decentralization be enforced and citizens would be offered qualitative local government services. The workshop also covered a discussion regarding indebtedness possibilities for local governments, as well as certain presentations of experience in developing strategic negotiation possibilities with the central government to draft a law that would provide greater financial sustainability of Albanian municipalities. In this direction, the Director of ZELS presented the experience of the Association in lobbying for municipal funding through the Committee for Monitoring the Development of the System of Municipal Financing in which ZELS has five representatives, four of whom come from ministries. The representative of the Union of Municipalities of Montenegro exchanged a similar experience. This union figures prominently in the allocation of funds from the Fund for Equal Allocation. There is also a Committee for Equal Fiscal Allocation, composed of seven mayors and two ministers: of finance and local self-government. Practically, the Union holds the highest responsibility in terms of allocating funds from this Fund. The event was organized by the Network of Associations of Local Authorities in South-East Europe (NALAS) and the USAID's Planning and Local Governance Project (PLGP).

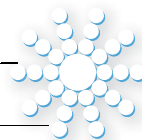
ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАРОТ ГО УТВРДИ ПЛАНОТ ЗА ОБУКИ ЗА 2016 ГОДИНА ZELS TRAINING CENTRE ESTABLISHED THE TRAINING PLAN FOR 2016

За континуирано усовршување и надградување на капацитетите на општинската администрација, што претставува една од стратешките цели на ЗЕЛС, задолжен е ЗЕЛС тренинг центарот (ЗТЦ), кој и оваа година навремено го подготви Планот за обуки за 2016 година. Тој е веќе поставен и на веб страницата на ЗЕЛС (www.zels.org.mk) и е доставен до сите општини. Всушност, соочувајќи се со предизвикот за дизајнирање на градење на капацитетите на избраните функционери и на општинската администрација, а во насока на понуда на квалитетни, соодветни и вистински содржини за општините, ЗТЦ презеде низа подготвителни активности пред финализирањето на планот. Следејќи ги новите законски измени и потребите на општините, беше подготвена предлог рамка за обука за 2016 година. Истата беше испратена до членовите на сите 15 професионални мрежи на ЗЕЛС: урбанизам и градежништво, финансии, образование, енергетска ефикасност, информатичка технологија, животна средина, човечки ресурси, локален економски развој, комунални редари, пожарникари, правници, односи со јавност, евроинтеграции, сообраќај и даночни инспектори и инспектори за наплата на комунални и други такси. По извршените консултации со претставниците на општинската стручна администрација, произлезе годишниот План за обуки, што се состои од 145 области и вкупно 26 тематски единици.

Обуките се дизајнирани во согласност со барањата на општинската администрација и имплементирањето на законските одредби и се однесуваат на сите области што се во надлежност на локалните власти. Од областа на финансите

The advancement and improvement of municipal administration capacities, which is regarded one of the strategic goals of ZELS, falls under the responsibility of the ZELS Training Centre (ZTC) which this year timely drafted the 2016 Training Plan. The same is uploaded on the website of ZELS (www.zels.org.mk) and was disseminated to all municipalities. In actuality, faced by the challenge of designing the capacity building of elected officials and municipal administration and seeking for qualitative, appropriate and real contents for municipalities, ZTC undertook a series of preparatory activities prior to the completion of the plan. The draft training frame for 2016 was drawn up by observing recent law amendments and municipal needs. It was disseminated to the members of all 15 professional networks of ZELS: on urbanism and construction; finance; education; energy efficiency; information technology; environment; human resources; local economic development; communal wardens; fire-fighters; lawyers; public relations; EU integration; road traffic; and tax inspectors and inspectors for collection of utility fees and other fees. The Annual Training Plan was derived once consultations with vocational municipal administration representatives were held. It consists of 145 areas and a total of 26 thematic units. Trainings are developed in accord with the requests of the municipal administration and the enactment of law provisions, thereby referring to all areas under local government competency. In the area of finance

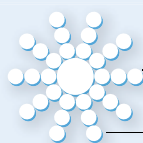

предвидени се обуки во делот на финансиското управување и планирање на локално ниво, внатрешна контрола и ревизија, постапки за наплата на локалните даноци на имот и надоместоци. За вработените во делот на човечки ресурси се предвидуваат обуки за примената на законска регулатива за административни и јавни службеници во ЕЛС, а во областа на животната средина, дел од обуките се однесуваат на примена на законските прописи за заштита на животната средина во делот на Б-ИСКЗ и одобрување на елаборати. Обуки се предвидени за сите области што се во надлежност на локалната власт и истите ќе бидат реализираат во согласност со овој план. Имајќи предвид дека процесот на децентрализација е многу динамичен, па оттаму и потребата за брзо и адекватно обучување и советување на претставниците од локалната власт за имплементирањето на новите законски решенија, прописи или законски измени, ЗТЦ е секогаш подготвен, освен планираните, да дизајнира и нови обуки кои ќе одговараат на актуелните потреби на општинската администрација. Во таа насока, за постигнувањето на висок квалитет на понудените обуки, ЗЕЛС поканува стручни лица од сите министерствата, со кои гради континуирана соработка, а користи и независни експерти, консултантски организации и стручни лица од одредени проекти, но ги користи и сопствените кадровски ресурси.

Во текот на минатата година, беа реализирани дваесет тематски единици, а обуки посетија над 1300 претставници од општините. Обуките се спроведуваат во опремениот ЗЕЛС тренинг центар, каде има и компјутерски центар, во кој се вршат тестирања по електронски пат.

trainings are envisioned in: financial management and planning at local level; internal control and audit; proceedings on collection of local property taxes and reimbursements. Trainings for the human resource staff are foreseen in terms of the application of the legal regulation for municipal and public officials; while in the area of environment some trainings refer to the application of legal regulations on environmental protection in the section of B-IPPC and approval of elaborates. Trainings are foreseen in all areas under local government competency and the same will be delivered in line with this Plan. Given that the decentralization process is rather dynamic, hence there comes a need for swift and appropriate training and counselling of local government representatives to implement new legal decisions, regulations or amendments, ZTC is always in earnest, besides planned trainings to design new trainings that would correspond to actual needs of the municipal administration. Therefore, to achieve a high quality of offered trainings, ZELS invites vocational entities from all ministries with which it co-operates in continuity, yet independent experts, consulting companies and vocational entities for certain projects are also hired, also engaging its own staff. Throughout the last year, twenty thematic units were delivered and over 1300 municipal representatives attended trainings. These trainings are held in the equipped ZELS Training Centre, where a computer-based centre is located, and electronic tests are conducted.

ПОДГОТОВКА НА ОБУКИ ЗА ПОГОЛЕМА ИСКОРИСТЕНОСТ НА МЕЃУНАРОДНИТЕ СРЕДСТВА ОД ОБЛАСТА НА ВОДОВОДНИТЕ КОМУНАЛНИ УСЛУГИ

PREPARATION OF TRAININGS FOR GREATER ABSORPTION OF INTERNATIONAL FUNDS IN THE AREA OF WATER UTILITIES

Регионалниот проект „Локални лидери во Југоисточна Европа“, кој се спроведува во четири пилот земји: Македонија, Босна и Херцеговина, Хрватска и Србија, продолжува со активностите за подобрување на капацитетите за менаџирање и лидерство на општините и општинските водоводни претпријатија. Фокусот е ставен на подобрување на кадровските капацитети за искористување на доделените меѓународни средства од областа на водоводните комунални услуги. За таа цел, подготвена е регионална и национална шема за испорака на обуките, а ангажираните експерти дизајнираа и дополнителни пакети за обука. Беше реализирана и серија на обуки за обучувачи, што успешно ги завршија над 30 лица, меѓу кои шест се од Македонија.

Претставници од ЗЕЛС, од НАЛАС и ГИЗ, заедно со обучувачите од нашата земја, во февруари, организираа еднодневна работилница, на која беа утврдени националните теми, што ќе бидат испорачани на обуките, што се планира да се одржат во месец април. Се предвидува првиот ден на обуката да биде посветен на изработка на физибилити студија за проекти од водниот сектор и кост-бенефит анализа, додека на вториот ден од обуката присутните ќе се запознаат со правилата и видовите на јавните набавки кои се применуваат за проекти финансирани од Европската унија.

Се планира ЗЕЛС, кон средината на март, да објави повик и да испрати покана до сите општини и нивните ЈКП за доставување на пријави за учество на обуките. Локалните власти во нашата земја обезбедуваат водни и санитарни услуги преку 68 јавни комунални претпријатија. Врз основа на покажаната заинтересираност и средствата од проектот, ќе се утврди и бројот на лицата што ќе може да ги следат обуките, при што предност ќе имаат оние кои први се пријавиле. Предвидено е да се поканат пред сè раководните лица од овие институции, односно: директорите на ЈПК, членови од Надзорниот одбор, раководители на технички, финансиски и правни сектори, потоа секретарите на општините, општинските раководители на сектори, или одделенија за финансии и човечки ресурси и други соодветни лица.

Проектот се спроведува од страна на НАЛАС, во партнерство со ЗЕЛС, Сојузот на градови и општини на Федерацијата Босна и Херцеговина, Сојузот на градови и општини на Република Српска, Постојаната конференција на градови и општини на Република Србија, Здружението на градови во Република Хрватска, Здружението на општини во Република Хрватска. Проектот е финансиски поддржан од Отворениот регионален фонд, Проект за модернизација на општинските услуги- (ORF-MMS).

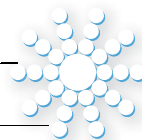
The regional project “Local Leaders in South East Europe”, which is implemented in four pilot countries: Macedonia, Bosnia and Herzegovina, Croatia and Serbia continues with its activities on improving management and leadership capacities of municipalities and municipal public utilities. The focus is placed on the improvement of human resource capacities to absorb dedicated international funds in the area of utility services. Thus, both a regional and national training delivery scheme were developed, while hired experts designed additional training packages. A series of trainings for trainers was also delivered, which were successfully completed by over 30 entities, 6 of whom come from Macedonia.

The representatives of ZELS, NALAS and GIZ along with the trainers of our country delivered a one-day workshop in February at which defined were national topics that will be delivered at envisioned trainings in April. The first day of the training is anticipated to be dedicated to the preparation of a feasibility study for projects in water management section and cost-benefit analysis, whereas the second day of the training the participants will get acquainted with the regulations and types of public procurements applied to EU funded projects.

ZELS is planning to publish a call and extend an invitation to all municipalities and their public utilities by mid-March for submitting registration forms for trainings. The local authorities of our country provide water and sanitation services through 68 public utility companies. Taking into account the interest and project funds the number of entities who may attend these trainings will be determined, thus giving priority to those who apply first. Above all, invitation is expected to be extended to the managers of aforementioned institutions, that is: directors of PUCs; Supervisory Board members; heads of departments for technical, financial and legal affairs; municipal secretaries; municipal heads of sections, finance or human resources departments and other adequate entities.

The project is implemented by NALAS in partnership with ZELS; the Association of Municipalities and Cities of the Federation of Bosnia and Herzegovina; the Association of Cities and Municipalities of the Republic of Srpska; the Permanent Conference of Cities and Municipalities of the Republic of Serbia; the Association of Cities of the Republic of Croatia, and the Association of Municipalities of the Republic of Croatia. The project is financially supported by the Open Regional Fund, Modernization of Municipal Services Project (ORF-MMS).

АКТИВНОСТИ ЗА ИЗГРАДБА НА ПРЕЧИСТИТЕЛНА СТАНИЦА И КОЛЕКТОРСКИ СИСТЕМ ЗА ОТПАДНИ ВОДИ ВО КОЧАНИ

ACTIVITIES FOR CONSTRUCTION OF A TREATMENT PLANT AND A WASTE WATER COLLECTION SYSTEM IN KOCANI

Со потпишувањето на договорот со консултантската куќа „Ернст Баслер и Партнер“, започнаа засилените активности од проектот за изградба на пречистителна станица и колектор за отпадни води на територијата на Кочани.

На територија на општина Кочани ќе се гради пречистителна станица и колектор на отпадни води. Со потпишување на договорот со консултантската куќа „Ернст Баслер и Партнер“, започнаа активностите за реализација на овој капитален проект чија цел е да даде придонес за одржлив развој на кочанскиот регион преку заштита на природните ресурси. Проектот се очекува да го промовира економскиот развој на регионот, на индустријата, земјоделството и туризмот. Неговата вкупна вредност е 23 милиони швајцарски франци, од кои 21 милион се од Швајцарската агенција за развој и соработка.

Проектот за третман на отпадните води опфаќа проширување на канализацискиот систем во Кочани со изградба на главен колектор во должина од 12 км и на пречистителна станица за отпадните води. Едновременно, со неговата реализација ќе се придонесе за обезбедување на здрава животна средина и ќе се зајакне дијалогот за политиките за отпадни води. Пречистителната станица, ќе се гради на најниската гравитациска точка на вливот на реката Масалница во реката Брегалница и ќе ги прочистува водите од сегашните 9 испусти од селата Оризари до Подлог, што ќе бидат собрани во главен колектор. Во пречистителната станица ќе се врши примарно прочистување, биолошки третман и стабилизација на отпадната вода и нејзино цедење. Таа ќе биде опремена со најсовремена технологија, со мала површина и минимални трошоци за експлоатација и одржување. Со пречистителната станица ќе бидат третирани отпадните води од градот Кочани и од околните рамничарски села, со капацитет од 58 илјади еквивалент жители. Пречистителната станица ќе биде лоцирана во околината на селото Мојанци што е од суштинско значење за Регионалниот концепт за отпадни води и засега предвидува приклучување и на Виница и на околните места. Периодот на изведба е планиран од пролетта 2017 до крајот на 2018 година.

Љубинка Ајтовска
ПР лица во општина Кочани

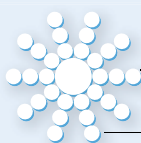
By concluding an agreement with the consulting company “Ernst Basler + Partner” commenced intensive project activities for the construction of a waste water treatment plant and a collection system in the territory of Kocani.

In the territory of the Municipality of Kocani a water treatment plant a waste water collection system will be built. By signing an agreement with the consulting company “Ernst Basler + Partner” began the activities for implementing this capital project whose aim is to contribute for sustainable development of the region of Kocani by protecting natural resources. The project is expected to promote the economic development of the region, industry, agriculture and tourism. Its total value is 23 million Swiss francs, of which 21 million come from the Swiss Agency for Development and Cooperation.

The project for waste water treatment encompasses expansion of the sewage system in Kocani by constructing a main sewer 12 km in length and a waste water treatment plant. Its implementation shall contribute to ensure a healthy environment and strengthen the dialogue for waste water policies. The treatment plant will be constructed in the lowest point of gravity where the river Masalnica flows into the river Bregalnica, so water will be purified from current 9 drains from the village Orizari to Podlog, which will afterwards be collected in a main sewer. The treatment plant will carry out primary purification, biological treatment and stabilization of waste water and its filtration. It will be equipped with the most recent technology, a small area and minimum exploitation and maintenance costs. The treatment plant will treat waste waters in the City of Kocani and surrounding flatland villages with a population of 58 thousand inhabitants. The treatment plant will be located in the vicinity of the village Mojanci, which is of vital significance for the regional waste water concept. For the time being, Vinica and surrounding areas are anticipated to be also connected. Construction activities are expected to last from the spring of 2017 to the end of 2018.

Ljubinka Ajtovska
PR in the Municipality of Kocani

ПРОШИРУВАЊЕ НА ГУП ЗА СВЕТИ НИКОЛЕ EXPANSION OF GUP FOR SVETI NIKOLE

Локалната самоуправа на општина Свети Николе започна со постапка на донесување на нов Генералниот урбанистички план (ГУП), кој од сегашните 480 се проширува на 720 хектари површина. Генералниот план на општината повеќе од дваесет години не беше променет, од причина што се работи за скап проект. Со проширувањето од сегашниот опфат се обезбедуваат поволни услови за изградба на населби со индивидуални и колективни станбени објекти, хотелско сместувачки капацитети, простори за спорт и рекреација, детски установи, објекти за мало стопанство и лесна и незагадувачка индустрија и многу други содржини потребни за граѓаните. Изградбата на автопатот Скопје – Штип, кој во најголем дел поминува низ општина Свети Николе, ќе овозможи на граѓаните брз пристап до административниот центар на земјава, но исто така и привлекување на жители кои сакаат да ги напуштат градските урбани средини во потрага по поповолна и почиста средина за живеење на оддалеченост од околу триесетина километри. Тоа, го препознаа во локалната самоуправа на општина Свети Николе и за таа цел со Генералниот урбанистички план се предвидени и изградба на две нови населби во околината на селата Трстенник и Преод, кои се наоѓаат на падините на планината Ѓуриште на надморска височина од околу 700 метри.

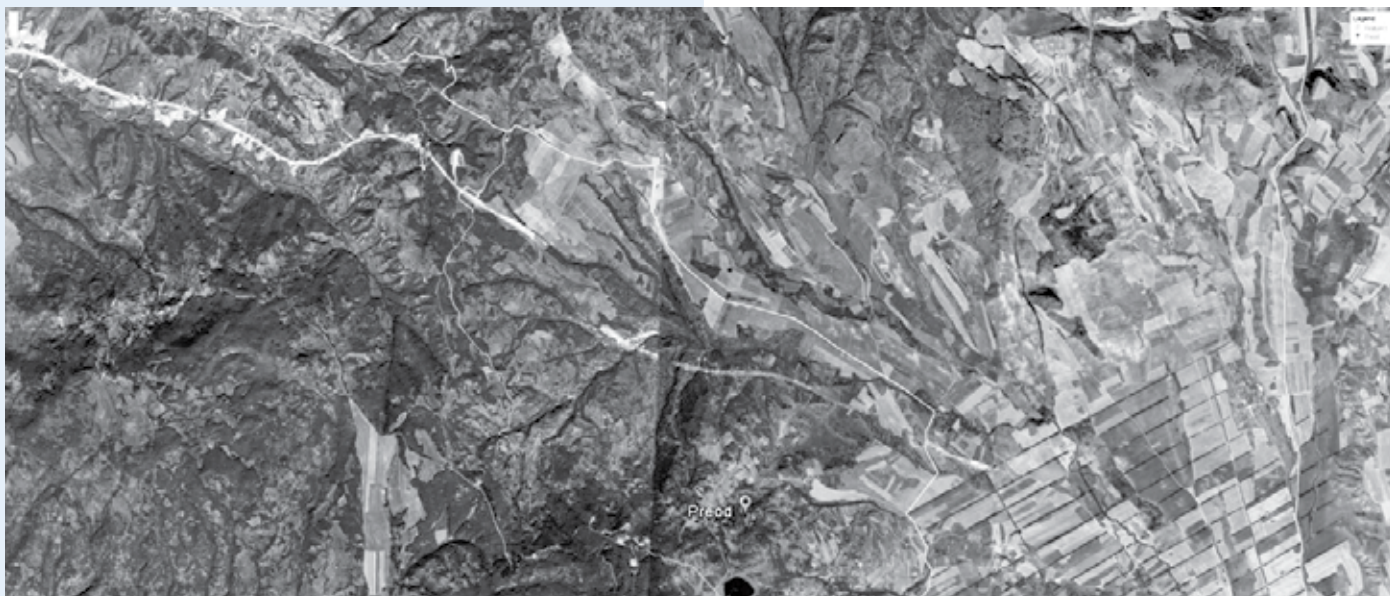
Драги Миланов,
ПР на општина Свети Николе

The local self-government of the Municipality of Sveti Nikole commenced a procedure of adopting a new General Urban Plan (GUP), which from the so far space of 480 hectares is now expanded to 720 hectares. For over twenty

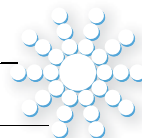
years the general plan of the municipality has not been altered since the project is very expensive. The expansion of current coverage provides favourable conditions for construction of settlements with individual and collective residential buildings, hotel accommodation facilities, sport and recreation facilities, kindergartens, micro business buildings, easy and pristine industry and many other necessary contents for the citizens. The construction of Skopje – Stip highway, which mainly covers the municipality of Sveti Nikole, will enable citizens to swiftly access the administrative centre of

the country, also attraction of citizens who prefer to abandon urban areas in quest for a more favourable and pristine environment roughly thirty kilometres in distance. They discerned that in the municipality of Sveti Nikole, thus the General Urban Plan envisages the construction of new settlements in the vicinity of villages Trstenik and Preod, located down the slopes of mountain Gjurište at about 700 metres above sea level.

Dragi Milanov,
PR in the Municipality of Sveti Nikole

ВОВЕДУВАЊЕ НА СОФТВЕРСКИ АЛАТКИ ЗА ПОЛЕСНО ТУРИСТИЧКО ИСТРАЖУВАЊЕ НИЗ ЗЕМЈАВА

INTRODUCTION OF SOFTWARE TOOLS FOR EASIER EXPLORATION OF TOURISTS COUNTRYWIDE

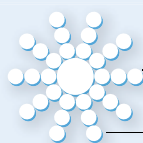
ЗЕЛС ги информираше своите членки во однос на напредокот на проектот „Културно информативни зони“, при што доби одредени мислења, како и информации за конкретно спроведени активности во оваа насока, од одредени општини. Целта на овој проект што го иницира централната власт е да им се овозможи пристап на домашните и на странските туристи до атрактивните културно-историски знаменитости на нашата земја, односно на општините, преку користење на современата технологија и воведување на софтверски алатки, кои ќе им помогнат за полесно и поквалитетно истражување на Македонија. Предвидено е проектот да се спроведува преку партнерство со некој од регионалните центри за развој на туризмот, при што ќе се разгледаат можности за финансирање од донаторски средства.

Во дописите што стигнаа до ЗЕЛС од градот Скопје, беше презентирана нивната веќе реализирана електронска алатка, иницирана од Одделението за туризам од Секторот за локален економски развој. Имено, тие уште пред две години имаат развиено мобилна и таблет апликација – „Туристички водич за град Скопје“, која е прикачена на Андроид пазарот. Skopje City Guide е комплетен дигитален туристички водич за Скопје, кој овозможува едноставен и забавен начин на навигација низ градот, достапен за мобилни и смарт телефони и таблет компјутери. По преземањето на апликацијата, таа може да се користи и без поддршка на интернет, освен за google – мапата, при што корисникот добива целосен водич со слики, мапа и опис на местата за кои има намера да ги посети, или, пребарувајќи да добие идеја што би сакал да види или посети, со точни податоци на местото каде е сместен објектот, преку користење на GPS сензорот. Поддршка за користење на оваа алатка може да се добие во двата туристички –инфо центри на градот Скопје, во Културно информативниот центар (КИЦ), спроти ‘Жена паркот’ и во Старата скопска чаршија, во зградата на ‘Домот на занаетчиј’.

ZELS notified its members about the progress of the Project “Cultural Information Zones” upon which it received by several municipalities certain opinions and information about specific conducted activities in this area. The aim of this project, initiated by the central government, is to enable access to domestic and foreign tourists to eye-catching cultural and historical sites of our country, that is, to municipalities by using the advanced technology and introducing software tools that will assist them to easily and properly explore Macedonia. The Project is foreseen to be implemented in partnership with some of the regional tourism development centres, thereby taking into consideration funding possibilities via donors.

In the communication from the City of Skopje submitted to ZELS presented was the electronic tool they had developed, initiated by the Department for Tourism in the Section for Local Economic Development. Namely, two years ago they developed a mobile and tablet application – “Skopje City Guide” which is available on Android market. Skopje City Guide is a completely digital tourist guide of Skopje that enables simple and entertaining navigation throughout the city, and is available for mobiles, smart phones and tablet computers. Once downloaded, the application may be used without Internet connection, except for Google Map where users gets a complete guide with pictures, maps and description of places they would like to visit or by searching, they may get an idea what to see or visit, being offered with exact data about the location by using the GPS sensor. Two tourist info centres of the City of Skopje – at the Cultural Information Centre (KIC) opposite of Zena Park and at Skopje’s Old Business District within the premises of the House of Craftsmen offer support in using this tool.

ПРЕКУ „УРБАН СИД“ ПРОДОЛЖУВА РАЗУБАВУВАЊЕТО НА СТАРИ ОБЈЕКТИ И ПОВРШИНИ ВО ОПШТИНИТЕ

REFURBISHMENT OF OLD BUILDINGS AND AREAS IN MUNICIPALITIES VIA “URBAN WALL”

Во општините: Радовиш, Дојран, Свети Николе, Вина, Крива Паланка, Берово, Илинден, Тетово, Прилеп и Охрид ќе се реализира проектот „Урбан сид“. Станува збор за иницијатива која има двојна придобивка: обезбедување на урбан лик на површини или стари објекти во општините, преку нивно креативно – уметничко обликување и втората придобивка е што им се овозможува на младите уметнички таленти да ги изразат своите креации, преку слики или графити и да создадат различни уметнички форми на овие грди површини. Овие активности се поддржани од самите општини, како и од спроведувачот на проектот – Агенцијата за млади и спорт, односно во проектот активно учество зеде општината, учениците од средните училишта и млади ликовни ентузијаста. Активностите во овие десет општини претставуваа продолжување на проектот, што во изминатиов период се спроведуваше во исто толку општини: Бутел, Битола, Кавадарци, Пробиштип, Гостивар, Велес, Кочани, Гевгелија, Ресен и Делчево.

The Project “Urban Wall” is going to be implemented in the municipalities of: Radovis, Dojran, Sveti Nikole, Vinica, Kriva Palanka, Berovo, Ilinden, Tetovo, Prilep and Ohrid. It refers to an initiative with a double benefit: it provides an urban image of areas or old buildings in municipalities through their creative artistic formation, and the second benefit is that it enables young art talents to expose their works of arts, by means of pictures of graffiti and create various artistic forms of these unsightly areas. These activities are supported by municipalities and the project implementer – the Agency of Youth and Sport. Municipalities, students of secondary schools and young art enthusiasts take active participation in this project. The activities in these ten municipalities are regarded a prolongation of this project, which was recently implemented in 10 municipalities, too: Butel, Bitola, Kavadarci, Probistip, Gostivar, Veles, Kocani, Gevgelija, Resen and Delcevo.

МЛАДИ ТАЛЕНТИ СОЗДАДОА „УРБАН СИД“ ВО ОПШТИНА РАДОВИШ

Млади уметници од училиштата во општина Радовиш создадоа свое урбано катче во спортско – рекреативниот центар “25-ти Мај”. На овој простор им беше овозможено да ги насликаат своите креации и да создадат убав амбиент за себе и за посетителите. Градоначалникот, Сашко Николов истакна дека локалната власт и АМС на овој начин ги поттикнуваат младите да ја изразат својата креативност на простор кој ќе биде наменет за нив и воедно на тој начин да се одвратат од идејата да пишуваат графити каде било и со каква било содржина. Градоначалникот информираше дека општината ќе определи и дополнителни локации за креативно творење на младите и разубавување на просторот.

YOUNG TALENTS CREATED AN “URBAN WALL” IN THE MUNICIPALITY OF RADOVIS

Young artists from schools based in the Municipality of Radovis created their own urban corner in the Sports – Recreation Centre “25 May”. In this space they could portray their creations and make up an eye-catching ambience for themselves and visitors, too. The Mayor Sasko Nikolov pinpointed that this way both the municipality and the Agency for Youth and Sports motivate young people to express their creativity on a space which is intended for them, simultaneously dissuading them to give up on drawing on graffiti wherever and with whatever content. The Mayor informed that the municipality will designate additional locations for the creativity of young people and space refurbishment.

СРЕДНОШКОЛЦИТЕ ЈА ИЗРАЗИЈА СВОЈАТА КРЕАТИВНОСТ НА ПОТПОРНИОТ БЕТОНСКИ СИД ВО ВЕЛЕС

Граѓаните во општина Велес се задоволни од активности на локалната власт за разубавување на сивите бетонски површини во градот и нивно претворање во уметнички осмислен урбан простор. Поголем број средношколци во изминатиов период, во рамките на проектот „Урбан сид“ работеа на облагородување на потпорниот бетонски сид над улицата „Благој Ѓорев“. Од безличен сив простор, тие направија вистинско освежување за минувачите, пренесувајќи ги своите уметнички креации.

Освен во рамките на овој проект, општината, со поддршка на УСАИД, и во соработка со Младинскиот образовен форум, овозможи натамошно развивање на уличната уметност во градот. Целта беше да се покаже дека галериите и музеите не се единствените места во кои може да се изложи и види уметност, туку дека во градот постојат и сидни површини кои совршено може да послужат за пренесување на уметничката инспирација. Сега велешани при прошетките во „Младинскиот парк“, во близина на „Мало вовче“, уживаат во делата, што младите уметници му ги пренесоа на урбаниот простор.

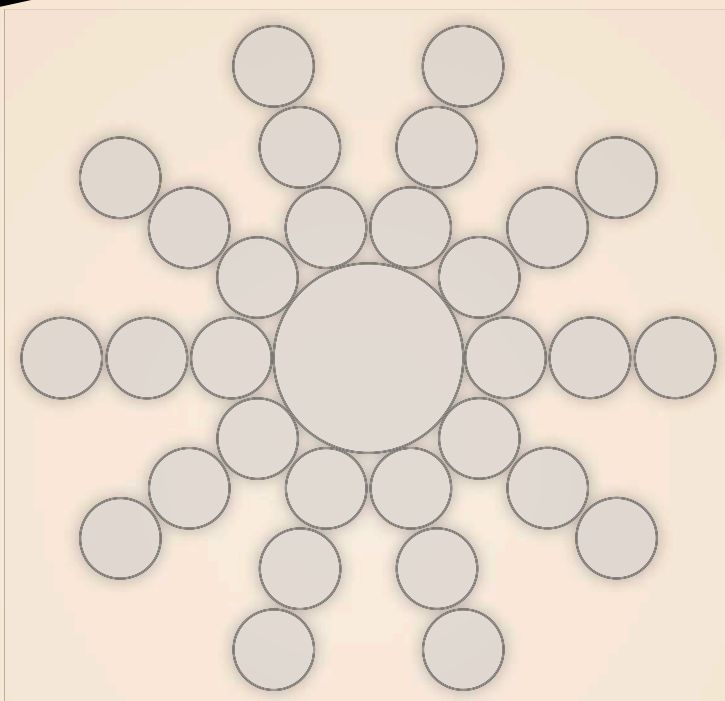
HIGH SCHOOL STUDENTS EXPRESSED THEIR CREATIVITY ON A SUPPORTING CONCRETE BLOCK IN VELES

The citizens of the Municipality of Veles are satisfied from local government activities on refurbishment of gray concrete areas in the city and their conversion into an artistic urban area. Recently, many high school students worked in the frames of the Project “Urban Wall” on the renovation of the supporting concrete block on the street Blagoj Gorev. They made real refreshment for the passers-by through their works of art out of a nondescript gray space.

Besides this project, the municipality with the support of USAID and in co-operation with the Youth Educational Forum enabled further progress of the street art in the city. The aim is to demonstrate that galleries and museums are not the sole locations where art can be exposed and seen. Instead, there are walls that could perfectly serve for expression of artistic inspirations. Now, the inhabitants of Veles relish these works of art while strolling through the “Youth Park” nearby Malo Vovce, which young artists expressed on this urban area.

**ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - ЗЕЛС**

тел. +389 (0)2 30 99 033 / факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

**ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA - ZELS**

tel. +389 (0)2 30 99 033 / fax: +389 (0)2 30 61 994
st. Kopenhagen'ska 5, P.O. box 32, 1000 Skopje, Republic of Macedonia
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk